EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

2008/0244(COD)

3. 3. 2009

***I
NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (přepracované znění)
(KOM(2008)0815 – C6-0477/2008 – 2008/0244(COD))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodaj: Antonio Masip Hidalgo

(Přepracování – článek 80a jednacího řádu)

Vysvětlivky k označení legislativních postupů

*	Postup konzultace *většina odevzdaných hlasů*
**I	Postup spolupráce (první čtení) *většina odevzdaných hlasů*
**II	Postup spolupráce (druhé čtení) *většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje* *většina všech poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu společného postoje*
***	Postup souhlasu *většina všech poslanců Parlamentu s výjimkou případů uvedených v článcích 105, 107, 161 a 300 Smlouvy o ES a článku 7 Smlouvy o EU*
***I	Postup spolurozhodování (první čtení) *většina odevzdaných hlasů*
***II	Postup spolurozhodování (druhé čtení) *většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje* *většina všech poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu společného postoje*
***III	Postup spolurozhodování (třetí čtení) *většina odevzdaných hlasů pro schválení společného návrhu*

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém Komisí.)

Pozměňovací návrhy k legislativnímu textu

V pozměňovacích návrzích Parlamentu je pozměněný text zvýrazněn ***tučnou kurzivou.*** Pokud pozměňovací návrh Parlamentu přejímá stávající ustanovení pozměňujících aktů, která Komise nezměnila, jsou tyto části označeny tučně. Případné vypuštění takovýchto úseků se označuje takto: [...]. Zvýraznění *normální kurzivou* je upozorněním pro technická oddělení a označuje části legislativního textu, u nichž je navržena oprava, a má sloužit k usnadnění vypracování konečného znění (např. zjevné chyby nebo vynechání textu v některé jazykové verzi). Tyto navržené opravy podléhají dohodě příslušných oddělení.

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ 22

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (přepracované znění)
(KOM(2008)0815 – C6-0477/2008 – 2008/0244(COD))

(Postup spolurozhodování – přepracování)

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (KOM(2008)0815),

– s ohledem na čl. 251 odst. 2 a čl. 63 odst. 1 první pododstavec písm. b) Smlouvy o ES, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C6-0477/2008),

– s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 28. listopadu 2001 o systematičtějším využívání metody přepracování právních aktů[1],

– s ohledem na dopis Výboru pro právní záležitosti ze dne 25. února 2009 pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci podle čl. 80a odst. 3 jednacího řádu,

– s ohledem na články 80a a 51 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a stanovisko Výboru pro právní záležitosti (A6-0000/2009),

A. vzhledem k tomu, že podle poradní skupiny složené z právních služeb Evropského parlamentu, Rady a Komise daný návrh neobsahuje žádné jiné věcné změny než ty, které byly jako takové v návrhu označeny, a vzhledem k tomu, že pokud jde o nezměněná ustanovení stávajících znění, je návrh jejich prostou kodifikací bez jakékoli změny jejich věcného obsahu,

1. schvaluje návrh Komise ve znění upraveném podle doporučení poradní skupiny složené z právních služeb Evropského parlamentu, Rady a Komise a v níže uvedeném pozměněném znění;

2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, bude-li mít v úmyslu svůj návrh podstatně změnit nebo jej nahradit jiným textem;

3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi.

[1] Úř. věst. C 77, 28.3.2002, s. 1.

Pozměňovací návrh 1

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 11

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(11) S přihlédnutím k výši sociální pomoci, kterou hostitelský členský stát poskytuje státním příslušníkům, by měly být stanoveny takové minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, které budou postačovat k zajištění důstojné úrovně života a srovnatelných životních podmínek ve všech členských státech.	(11) S přihlédnutím k výši sociální pomoci, kterou hostitelský členský stát poskytuje státním příslušníkům, ***ke zvláštní situaci žadatelů o azyl a se zvláštním ohledem na jejich potřeby*** by měly být stanoveny takové minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, které budou postačovat k zajištění důstojné úrovně života a srovnatelných životních podmínek ve všech členských státech.

Or. es

Odůvodnění

Mezi jednotlivými členskými státy jsou velké rozdíly ve výši sociální pomoci. I kdyby žadatelům o azyl byly při přijímání vytvořeny materiální podmínky srovnatelné s pomocí poskytovanou státním příslušníkům určitého státu, neznamená to nutně, že mají zajištěny důstojné životní podmínky, neboť žadatelé o azyl nemají v hostitelském státě rodinu, ani jinou oporu.

Pozměňovací návrh 2

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 13

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(13) K tomu, aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi žadateli o mezinárodní ochranu a byl zaručen soulad se stávajícím acquis EU týkajícím se azylu, zejména se směrnicí Rady 2004/83/EC ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, je zapotřebí rozšířit	(13) K tomu, aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi žadateli o mezinárodní ochranu a byl zaručen soulad se stávajícím acquis EU týkajícím se azylu, zejména se směrnicí Rady 2004/83/EC ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, je zapotřebí rozšířit

oblast působnosti této směrnice tak, aby se vztahovala i na žadatele o podpůrnou ochranu.	oblast působnosti této směrnice tak, aby se vztahovala i na žadatele o podpůrnou ochranu. ***Tuto směrnici je třeba uplatňovat ve všech fázích a u všech druhů postupů při vyřizování žádostí o mezinárodní ochranu, na všech místech a ve všech zařízení, která přijímají žadatele o azyl.***

Or. es

Odůvodnění

Mělo by se zdůraznit, že podmínky přijímání se musí vztahovat na žadatele o azyl, kteří očekávají svůj přesun v rámci postupu typu Dublin, na žadatele, jejichž řízení je ve fázi posuzování přípustnosti, na žadatele, jejichž žádost je vyřizována postupem na hranicích nebo jakýmkoli jiným postupem, či na žadatele, kteří jsou zadržováni nebo jakýmkoli způsobem internováni v přijímacím středisku na pozemních hranicích, na letištích, policejních stanicích nebo na jakémkoli jiném místě.

Pozměňovací návrh 3

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 15 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(15a) Všeobecně by mělo platit, že žadatelé o mezinárodní ochranu se nezadržují.

Or. es

Odůvodnění

Právo jednotlivce na to, aby nebyl svévolně zbaven svobody je základním lidským právem, které je uznáno v článku 5 Evropské úmluvy o lidských právech. Článek 31 Úmluvy OSN z roku 1951 stanoví, že smluvní státy nebudou stíhat uprchlíky, kteří vstoupí nebo jsou přítomni na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost; stíhání přitom zahrnuje rovněž zbytečné zadržování. Vzhledem k tomu, že žádost o azyl představuje dobrý důvod, je třeba zadržování používat pouze jako krajní prostředek.

Pozměňovací návrh 4

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 16

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(16) Zadržení žadatelů o azyl by mělo být uplatňováno v souladu s hlavní zásadou, podle níž nelze nikoho zadržet pouze proto, že žádá o mezinárodní ochranu, jmenovitě v souladu s ***ustanovením*** článku 31 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951. Členské státy by zejména neměly žadatelům o azyl ukládat tresty z důvodu nelegálního vstupu či pobytu na jejich území a omezení pohybu by jim měly ukládat pouze v případě nutnosti. V této souvislosti by mělo být zadržení žadatelů o azyl možné pouze v jednoznačně definovaných výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zadržení. Zadržený žadatel o azyl by měl mít právo na opravné prostředky před vnitrostátním soudem.	(16) Zadržení žadatelů o azyl by mělo být uplatňováno v souladu s hlavní zásadou, podle níž nelze nikoho zadržet pouze proto, že žádá o mezinárodní ochranu, jmenovitě v souladu s ***povinnostmi, které členským státům stanoví mezinárodní právní předpisy, jak vyplývá zejména z ustanovení*** článku 31 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951. Členské státy by zejména neměly žadatelům o azyl ukládat tresty z důvodu nelegálního vstupu či pobytu na jejich území a omezení pohybu by jim měly ukládat pouze v případě nutnosti. V této souvislosti by mělo být zadržení žadatelů o azyl možné pouze v jednoznačně definovaných výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zadržení. Zadržený žadatel o azyl by měl mít právo na opravné prostředky před vnitrostátním soudem.

Or. es

Odůvodnění

Doplňuje se tento odkaz, aby se zdůraznila důležitost dodržování mezinárodních norem v oblasti lidských práv, které tato směrnice prosazuje. Při zadržení osob by se měly dodržovat nejen platné vnitrostátní předpisy, ale také povinnosti, které členským státům stanoví mezinárodní právní předpisy.

Pozměňovací návrh 5

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 26

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(26) Tato směrnice je založena na úctě k základním lidským právům, a zejména na zásadách uznávaných Listinou základních práv Evropské unie. Jejím cílem je především zajistit plné respektování lidské důstojnosti a podpořit používání článků 1 , 6, 7, 18 , 24 a 47 uvedené listiny. Tato směrnice musí být odpovídajícím způsobem provedena.	(26) Tato směrnice je založena na úctě k základním lidským právům, a zejména na zásadách uznávaných Listinou základních práv Evropské unie. Jejím cílem je především zajistit plné respektování lidské důstojnosti a podpořit používání článků 1 , ***4,*** 6, 7, 18 , 24 a 47 uvedené listiny. Tato směrnice musí být odpovídajícím způsobem provedena.

Or. es

Odůvodnění

Je důležité uvést v této směrnici odkaz na článek 4 uvedené listiny, který stanoví zákaz nelidského a ponižujícího zacházení .

Pozměňovací návrh 6

Návrh směrnice
Čl. 6 – odst. 1 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Držitel osvědčení musí mít přístup k právům a výhodám, jež jsou poskytovány žadatelům o azyl podle této směrnice.	***Pro*** přístup k právům a výhodám, jež jsou poskytovány žadatelům o azyl podle této směrnice***, nebudou požadovány žádné další doklady***.

Or. es

Odůvodnění

Jeden doklad by měl dostatečně potvrzovat status žadatele o azyl, jeho práva a výhody.

Pozměňovací návrh 7

Návrh směrnice
Čl. 8 – odst. 2 – návětí

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. ***V*** případě nutnosti a na základě individuálního posouzení daného případu mohou členské státy v souladu s vnitrostátními předpisy zadržet žadatele na určitém místě, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření. Žadatele lze zadržet na určitém místě pouze:	2. ***Za výjimečných okolností a v*** případě nutnosti a na základě individuálního posouzení daného případu mohou členské státy v souladu s vnitrostátními předpisy zadržet žadatele na určitém místě, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření. Žadatele lze zadržet na určitém místě pouze:

Or. es

Odůvodnění

Právo jednotlivce na to, aby nebyl svévolně zbaven svobody je základním lidským právem, které je uznáno v článku 5 Evropské úmluvy o lidských právech. Článek 31 Úmluvy OSN z roku 1951 stanoví, že smluvní státy nebudou stíhat uprchlíky a žadatele o azyl, kteří vstoupí nebo jsou přítomni na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost; stíhání přitom zahrnuje rovněž zbytečné zadržování. Vzhledem k tomu, že žádost o azyl představuje dobrý důvod, je třeba zadržování používat pouze jako krajní prostředek.

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice
Čl. 8 – odst. 2 – písm. a

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
a) za účelem ***zjištění, potvrzení nebo*** ověření jeho totožnosti nebo státní příslušnosti;	a) za účelem ověření jeho totožnosti nebo státní příslušnosti***, pokud žadatel o azyl odmítá v rámci ověřování spolupráci;***

Or. es

Odůvodnění

Omezení práva na svobodu by mělo být stejně jako jakékoli jiné omezení základní svobody nebo práva definováno restriktivním způsobem. Je proto nezbytné uvedený článek dále zpřesnit, aby se jasně vymezilo, za jakých podmínek mohou být žadatelé o azyl zadrženi.

Ověření totožnosti a státní příslušnosti není dostatečným důvodem pro zadržení, ledažeby žadatel o azyl odmítal čestně spolupracovat při zjišťování jeho totožnosti.

Pozměňovací návrh 9

Návrh směrnice
Čl. 8 – odst. 2 – písm. b

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
b) za účelem zajištění důkazů, na nichž je jeho žádost o azyl založena a jež by se jinak mohly ztratit;	b) ***v rámci předběžného pohovoru*** za účelem zajištění důkazů, na nichž je jeho žádost o azyl založena a jež by se jinak mohly ztratit;

Or. es

Odůvodnění

Omezení práva na svobodu by mělo být stejně jako jakékoli jiné omezení základního práva definováno restriktivním způsobem. Je proto nezbytné uvedený článek dále zpřesnit, aby se jasně vymezilo, za jakých podmínek mohou být žadatelé o azyl zadrženi.

Výjimku z obecné zásady není možné používat jako odůvodnění pro zadržení na celou dobu, kdy probíhá postup rozhodování o statutu uprchlíka.

Pozměňovací návrh 10

Návrh směrnice
Čl. 8 – odst. 2 – písm. d

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
d) vyžaduje-li to ochrana národní bezpečnosti a veřejného pořádku.	d) vyžaduje-li to ochrana národní bezpečnosti a veřejného pořádku ***a existují důkazy o tom, že žadatel může představovat skutečné a aktuální ohrožení těchto zásad***.

Or. es

Odůvodnění

Omezení práva na svobodu by mělo být stejně jako jakékoli jiné omezení základního práva definováno restriktivním způsobem. Je proto nezbytné uvedený článek dále zpřesnit, aby se

jasně vymezilo, za jakých podmínek mohou být žadatelé o azyl zadrženi.

Výjimka pro případy ohrožení národní bezpečnosti by se měla stát všeobecně platným pravidlem. Měla by se tedy omezit na případy, kdy existují důkazy o tom, že žadatel by mohl představovat skutečné a bezprostřední nebezpečí.

Pozměňovací návrh 11

Návrh směrnice
Čl. 9 – odst. 1 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Zadržení lze nařídit pouze na nejkratší možnou dobu. Zejména nesmí zadržení podle čl. 8 odst. 2 písm. a), b) a c) trvat déle než přiměřená doba nezbytná k provedení správních řízení k získání údajů o státní příslušnosti žadatele o azyl nebo o důkazech, na nichž se jeho žádost zakládá, nebo k provedení příslušného řízení s cílem rozhodnout o právu žadatele na vstup na území.	1. Zadržení lze nařídit pouze na nejkratší možnou dobu. Zejména nesmí zadržení podle čl. 8 odst. 2 písm. a), b) a c) trvat déle než přiměřená doba nezbytná k provedení správních řízení k získání údajů o státní příslušnosti ***nebo o totožnosti*** žadatele o azyl nebo o důkazech, na nichž se jeho žádost zakládá, nebo k provedení příslušného řízení s cílem rozhodnout o právu žadatele na vstup na území.

Or. es

Pozměňovací návrh 12

Návrh směrnice
Čl. 9 – odst. 1 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Zpoždění, k nimž dojde během tohoto správního řízení a jež nejsou zaviněna žadatelem o azyl, nejsou důvodem pro to, aby byl žadatel o azyl nadále zadržován.	***Tyto správní postupy musí být prováděny pečlivě.*** Zpoždění, k nimž dojde během tohoto správního řízení a jež nejsou zaviněna žadatelem o azyl, nejsou důvodem pro to, aby byl žadatel o azyl nadále zadržován.

Or. es

Pozměňovací návrh 13

Návrh směrnice
Čl. 9 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Zadržení nařizují soudní orgány. V naléhavých případech mohou zadržení nařídit správní orgány, přičemž v takovém případě musí příkaz k zadržení potvrdit ***do 72 hodin od zadržení*** soudní orgány. Shledá-li soudní orgán, že je zadržení protiprávní, nebo nevydá-li rozhodnutí do ***72*** hodin, musí být žadatel o azyl neprodleně propuštěn.	2. Zadržení nařizují soudní orgány. V naléhavých případech mohou zadržení nařídit správní orgány, přičemž v takovém případě musí příkaz k zadržení ***ihned*** potvrdit soudní orgány***, a to nejdéle do 48 hodin od zadržení***. Shledá-li soudní orgán, že je zadržení protiprávní, nebo nevydá-li rozhodnutí do ***48*** hodin, musí být žadatel o azyl neprodleně propuštěn.

Or. es

Odůvodnění

Žadatelé o azyl nejsou zločinci. Naopak, pro svou rozhodnou podporu svobody se stali vzorem pro mnohé obyvatele jejich země původu. Chceme-li, aby se Evropa stala celosvětovým pojmem pro boj za svobodu, měli by mít tito žadatelé o azyl právo na přednostní zacházení díky zkrácení 72hodinové lhůty. Podle čl. 5 odst. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má každý právo být „ihned" předveden před soudce, proto je třeba použít tento termín i k zajištění toho, aby u všech konkrétních případů byla splněna maximální lhůta 48 hodin.

Pozměňovací návrh 14

Návrh směrnice
Čl. 9 – odst. 4

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
4. Zadržení žadatelé o azyl musí být neprodleně informováni o důvodech svého zadržení, maximální době trvání zadržení a o postupech pro napadení příkazu k zadržení podle vnitrostátního práva, a to v jazyce, o ***němž lze důvodně předpokládat, že mu*** rozumějí.	4. Zadržení žadatelé o azyl musí být neprodleně informováni o důvodech svého zadržení, maximální době trvání zadržení a o postupech pro napadení příkazu k zadržení podle vnitrostátního práva, a to v jazyce, ***jemuž*** rozumějí.

Or. es

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh je nezbytný, aby se dosáhlo souladu s čl. 5 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle výkladu Evropského soudu pro lidská práva toto ustanovení znamená, že dotčená osoba musí být informována o důvodech svého zadržení, přičemž informace musí být podána jednoduše a nikoli odborným jazykem, aby mohla podat návrh na řízení před soudem.

Pozměňovací návrh 15

Návrh směrnice
Čl. 9 – odst. 5 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
5. Důvody pro ***trvání*** zadržení přezkoumává v přiměřených časových odstupech ***soudní orgán,*** a ***to buď'*** na žádost dotyčného žadatele o azyl ***nebo z úřední povinnosti***.	5. Důvody pro zadržení přezkoumává z ***úřední povinnosti soudní orgán*** v přiměřených časových odstupech ***a/nebo*** na žádost dotyčného žadatele o azyl***, pokud dojde ke změně okolností nebo se objeví nová informace, která by se týkala důvodů zadržení.***

Or. es

Odůvodnění

Zadržení musí být pravidelně přezkoumáno soudním orgánem z hlediska legality a nezbytnosti, nezávisle na tom, zda o to žadatel požádal či nikoli.

Čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod navíc stanoví právo každého zadrženého podat návrh na řízení před soudem. Žadatelé o azyl, kteří byli zadrženi, musí rovněž mít možnost využívat tohoto práva.

Pozměňovací návrh 16

Návrh směrnice
Čl. 9 – odst. 6 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
6. Členské státy zajistí, aby měl žadatel o azyl v ***případě zadržení*** přístup k právní pomoci či zastoupení. ***Tato právní pomoc či zastoupení musí být bezplatné v případě, že si žadatel o azyl nemůže***	6. Členské státy zajistí, aby měl žadatel o azyl ***skutečný*** přístup k právní pomoci či zastoupení. ***Žadatelé o azyl se mohou v každém případě rozhodnout, že dají přednost soukromému právnímu***

dovolit uhradit náklady s nimi spojené. ***zastoupení.***

Or. es

Odůvodnění

Členské státy budou dohlížet na to, aby žadatel o azyl měl skutečný přístup k právní pomoci a/nebo právnímu zastoupení.

Právní pomoc a/nebo zastoupení jsou bezplatné. Žadatel o azyl by neměl mít povinnost prokazovat, že si nemůže dovolit uhradit náklady na právní pomoc nebo zastoupení. Může se v každém případě rozhodnout pro soukromou právní pomoc nebo zastoupení. Přístup k právní pomoci a/nebo právnímu zastoupení bude upraven vnitrostátními právními předpisy.

Pozměňovací návrh 17

Návrh směrnice
Čl. 10 – odst. 3

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
3. Členské státy zajistí, aby byly zadrženým žadatelům o azyl neprodleně poskytnuty aktualizované informace o řádu daného zařízení, který stanoví jejich práva a povinnosti, v jazyce, o ***němž lze důvodně předpokládat, že mu*** rozumějí.	3. Členské státy zajistí, aby byly zadrženým žadatelům o azyl neprodleně poskytnuty aktualizované informace o řádu daného zařízení, který stanoví jejich práva a povinnosti, v jazyce, ***jemuž*** rozumějí.

Or. es

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh je nezbytný, aby se dosáhlo souladu s čl. 5 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle výkladu Evropského soudu pro lidská práva má dotčená osoba právo být informována o důvodech svého zadržení, přičemž informace musí být podána jednoduše a nikoli odborným jazykem, aby mohla případně podat návrh na řízení před soudem.

Pozměňovací návrh 18

Návrh směrnice
Čl. 11 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Jsou-li nezletilé osoby zadrženy, musejí mít možnost věnovat se volnočasovým aktivitám včetně her a rekreačních aktivit přiměřených jejich věku.	2. Jsou-li nezletilé osoby zadrženy, musejí mít možnost věnovat se volnočasovým aktivitám včetně her***,*** rekreačních aktivit a ***aktivit v otevřeném prostoru*** přiměřených jejich věku.

Or. es

Odůvodnění

Je třeba uvést rovněž aktivity v otevřeném prostoru za účelem zdravého fyzického a psychického vývoje nezletilých osob.

Pozměňovací návrh 19

Návrh směrnice
Čl. 11 – odst. 5 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
5. Osoby se zvláštními potřebami nesmějí být zadrženy, pokud individuální posouzení jejich situace za strany kvalifikovaného odborníka neosvědčí, že jejich zdraví včetně zdraví duševního a blaho neutrpí v důsledku zadržení výraznou újmu.	5. Osoby se zvláštními potřebami nesmějí být zadrženy, pokud individuální posouzení jejich situace za strany kvalifikovaného a ***nezávislého*** odborníka neosvědčí, že jejich zdraví včetně zdraví duševního a blaho neutrpí v důsledku zadržení výraznou újmu.

Or. es

Odůvodnění

Odborník musí být nezávislý, aby se zaručilo nezávislé posouzení.

Pozměňovací návrh 20

Návrh směrnice
Čl. 14 – odst. 2 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Přístup ke vzdělávacímu systému musí být umožněn nejpozději do tří měsíců ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu nezletilou osobou nebo jejími rodiči.	2. Přístup ke vzdělávacímu systému ***musí být zaručen co nejrychleji po podání žádosti o mezinárodní ochranu a v každém případě*** musí být umožněn nejpozději do tří měsíců ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu nezletilou osobou nebo jejími rodiči.

Or. es

Odůvodnění

Školní docházku nezletilých osob je třeba zaručit co nejrychleji, aby bylo možné zajistit jim vhodné vzdělání.

Pozměňovací návrh 21

Návrh směrnice
Čl. 15 – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Členské státy zajistí, aby měli žadatelé nejpozději do šesti měsíců ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu přístup na trh práce.	1. Členské státy zajistí, aby měli žadatelé ***co nejdříve a v každém případě*** nejpozději do šesti měsíců ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu ***skutečný*** přístup na trh práce.

Or. es

Odůvodnění

Je důležité, aby si žadatelé o mezinárodní ochranu mohli co nejdříve hledat práci. Právo na práci je zásadním předpokladem ochrany žadatelů o azyl před sociálním vyloučením, podporuje jejich samostatnost a usnadňuje jejich integraci při návratu do země původu. Naopak, omezení přístupu na pracovní trh představuje pro hostitelskou zemi další sociální výdaje a může přispívat k nárůstu nelegální práce.

Pozměňovací návrh 22

Návrh směrnice
Čl. 15 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Členské státy stanoví v souladu s vnitrostátními předpisy podmínky, za kterých je žadatelům umožněn přístup na trh *práce ,* aniž by přístup těchto žadatelů o azyl na trh práce ***neoprávněně omezovaly .***	2. Členské státy stanoví v souladu s vnitrostátními předpisy podmínky, za kterých je žadatelům umožněn přístup na trh *práce,* aniž by ***skutečný*** přístup těchto žadatelů o azyl na trh práce ***omezovaly nebo oddalovaly***.

Or. es

Odůvodnění

Prostor ponechaný touto směrnicí členským státům pro vlastní uvážení a stanovení dalších podmínek vůči žadatelům, kteří již získali přístup na trh práce, předpokládá, že ve skutečnosti bude tento přístup omezován. Příkladem takového omezení je stanovení požadavku získat pracovní povolení, omezení přístupu k určitým hospodářským odvětvím nebo omezení pracovní doby. Odstranění odlišných úprav v jednotlivých členských státech navíc může přispět k omezení druhotného pohybu.

Pozměňovací návrh 23

Návrh směrnice
Čl. 17 – odst. 5

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
5. Při výpočtu výše pomoci určené žadatelům o azyl členské státy zajistí, aby celková hodnota materiálních podmínek přijetí, jež mají být žadatelům o azyl poskytnuty, odpovídala výši sociální pomoci určené státním příslušníkům, kteří ***takovou*** pomoc ***potřebují***. ***Jakékoli rozdíly v tomto ohledu musí být řádně odůvodněny.***	5. Při výpočtu výše pomoci určené žadatelům o azyl členské státy zajistí, aby celková hodnota materiálních podmínek přijetí, jež mají být žadatelům o azyl poskytnuty, odpovídala výši sociální pomoci určené státním příslušníkům, kteří o ***sociální*** pomoc v ***podobné situaci požádají***.

Or. es

Odůvodnění

Mezi jednotlivými členskými státy jsou velké rozdíly ve výši sociální pomoci. I kdyby žadatelům o azyl byly při přijímání vytvořeny materiální podmínky srovnatelné s pomocí poskytovanou státním příslušníkům určitého státu, neznamená to nutně, že mají zajištěny důstojné životní podmínky, neboť žadatelé o azyl nemají v hostitelském státě rodinu, ani jinou oporu.

Pozměňovací návrh 24

Návrh směrnice
Čl. 21 – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Ve vnitrostátních předpisech provádějících tuto směrnici členské státy zohlední zvláštní situaci osob se zvláštními potřebami. Za osoby se zvláštními potřebami se vždy považují zranitelné osoby, například nezletilé osoby, nezletilé osoby bez doprovodu, invalidní osoby, staré osoby, těhotné ženy, osamělí rodiče s nezletilými *dětmi ,* oběti obchodování s lidmi, osoby s psychickými problémy a osoby, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního *násilí* .	1. Ve vnitrostátních předpisech provádějících tuto směrnici členské státy zohlední zvláštní situaci osob se zvláštními potřebami. Za osoby se zvláštními potřebami se vždy považují zranitelné osoby, například nezletilé osoby, nezletilé osoby bez doprovodu, invalidní osoby, staré osoby, těhotné ženy, osamělí rodiče s nezletilými *dětmi,* oběti obchodování s lidmi, ***oběti mrzačení ženských pohlavních orgánů,*** osoby s psychickými problémy a osoby, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního *násilí.*

Or. es

Odůvodnění

Obětem mrzačení ženských pohlavních orgánů je třeba věnovat zvláštní pozornost.

Pozměňovací návrh 25

Návrh směrnice
Čl. 21 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Členské státy stanoví ve vnitrostátních předpisech postupy, jimiž se bude při	2. Členské státy stanoví ve vnitrostátních předpisech postupy, jimiž se bude při

podání žádosti o mezinárodní ochranu zjišťovat, má-li žadatel zvláštní potřeby, a určovat povaha těchto potřeb. Členské státy zajistí, aby se osobám se zvláštními potřebami dostávalo po celou dobu azylového řízení podpory a aby byla jejich situace odpovídajícím způsobem sledována.	podání žádosti o mezinárodní ochranu zjišťovat, má-li žadatel zvláštní potřeby, a určovat povaha těchto potřeb. Členské státy zajistí, aby se osobám se zvláštními potřebami dostávalo po celou dobu azylového řízení podpory a aby byla jejich situace odpovídajícím způsobem sledována ***bez ohledu na to, kdy byly tyto potřeby zjištěny***.

Or. es

Odůvodnění

Identifikace osob se zvláštními potřebami je klíčová, protože žadatelům o azyl nemohou být poskytnuty podmínky pro přijetí, které stanoví tato směrnice, pokud nejsou označeni jako „osoby se zvláštními potřebami“. Tato identifikace je rovněž zásadní pro předcházení zdravotním obtížím, které se objevují v průběhu řízení, pro zlepšení pracovní schopnosti, zvýšení pocitu bezpečí a samostatnosti. Jejich okamžitá identifikace by navíc umožnila předcházet pozdějším žádostem o azyl.

Pozměňovací návrh 26

Návrh směrnice
Čl. 24 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Osoby pečující o oběti mučení musí mít vhodné odborné vzdělání a být vhodně proškolovány o jejich potřebách a ve vztahu k informacím, které se při své práci dozvědí, jsou vázány mlčenlivostí ve smyslu příslušných vnitrostátních právních předpisů.	2. Osoby pečující o oběti mučení***, znásilnění a jiných závažných násilných činů*** musí mít vhodné odborné vzdělání a být vhodně proškolovány o jejich potřebách a ve vztahu k informacím, které se při své práci dozvědí, jsou vázány mlčenlivostí ve smyslu příslušných vnitrostátních právních předpisů.

Or. es

Odůvodnění

Požadavek, aby osoby pečující o oběti mučení, stejně jako osoby, které pečují o oběti znásilnění a jiných závažných násilných činů (což jsou skupiny osob uvedené rovněž v prvním odstavci tohoto článku), měly vhodné odborné vzdělání a nadále se vzdělávaly, je logický. Vysvětlující prohlášení k návrhu navíc uvádí, že je důležité zaručit, aby osoby pečující o oběti

mučení a násilí měly vhodné vzdělání a mohly se nadále vzdělávat, což je požadavek, který směrnice stanoví i u osob pečujících o nezletilé osoby bez dozoru.

Pozměňovací návrh 27

Návrh směrnice
Čl. 25 – odst. 2 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Členské státy zajistí přístup k právní pomoci či zastoupení v případech uvedených v odstavci 1. ***Tato právní pomoc či zastoupení musí být bezplatné v případě, že si žadatel o azyl nemůže dovolit uhradit náklady s nimi spojené.***	2. Členské státy zajistí ***skutečný*** přístup k ***bezplatné*** právní pomoci či zastoupení v případech uvedených v odstavci 1. ***Žadatelé o azyl se mohou v každém případě rozhodnout, že dají přednost soukromému právnímu zastoupení.***

Or. es

Odůvodnění

Žadatel o azyl by neměl mít povinnost prokazovat, že si nemůže dovolit uhradit náklady na právní pomoc nebo zastoupení. Může se v každém případě rozhodnout pro soukromou právní pomoc nebo zastoupení.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

„Mexický stát se postará o (tyto) děti (španělských republikánů) a poskytne jim péči a vzdělání, aby se v budoucnu staly důstojnými obránci ideálu své vlasti.“ (dopis mexického prezidenta Lázara Cárdenase jeho španělskému protějšku Manuelu Azañovi)

Evropskou unii tvoří především společenství hodnot, které sdílejí její členské státy a které jsou shrnuty v Listině základních práv, Evropské úmluvě o lidských právech a rozsudcích Evropského soudu pro lidská práva. K těmto právům patří i právo na azyl, které stanoví článek 18 Listiny základních práv v souladu s Ženevskou konvencí ze dne 28. července 1951 a s Protokolem týkajícím se právního postavení uprchlíků ze dne 31. ledna 1967, a právo na podpůrnou ochranu, které stanoví článek 19 této listiny, v němž se zakazuje hromadné vyhoštění.

Azyl je základním právem, které má zároveň přechodnou povahu. Možnost využívat jej závisí na pronásledování v zemi původu. Uznání tohoto práva má zaručit žadateli plný osobní rozvoj, aby se, jak napsal prezident Cárdenas prezidentovi Azañovi, například děti, které jsou dnes vychovávány a dočasně se integrují v hostitelské zemi, staly v budoucnu obránci ideálu svobody.

Právo na azyl v souladu spojuje demokratické státy při ochraně a podpoře jejich hodnot.

Po zasedání Evropské rady v Tampere bylo v první fázi společného evropského azylového systému (CEAS) (1999–2005) cílem harmonizovat právní předpisy členských států tím, že se stanoví společné minimální standardy. Ve druhé fázi má být zaveden společný azylový postup a jednotný status pro osoby, jimž byl udělen azyl nebo přiznána podpůrná ochrana.

V této souvislosti byla přijata směrnice Rady 2003/09/ES, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl v členských státech, jimž byl ponechán poměrně velký prostor pro uvážení.

Po několika letech ukazují hodnocení Komise a návštěvy zařízení, které uskutečnil Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu, že postupy a podmínky pro přijímání žadatelů o azyl jsou nadále velmi problematické a různorodé, což vede k druhotnému pohybu a odporuje zásadám rovného přístupu k ochraně v EU.

Parlament měl příležitost upozornit na nepřijatelné strádání těchto žadatelů v Evropské unii. Poukázal rovněž na nerovnoměrnou zátěž jednotlivých členských států. Navzdory zvýšení finančních prostředků není Evropský fond pro uprchlíky schopen vyřešit problémy, které před námi leží.

Tento první balíček zpráv o azylu předložený v postupu spolurozhodování znamená kvalitativní posun, pokud jde o úlohu, kterou hraje Evropský parlament. Nesmíme však ztrácet ze zřetele skutečnost, že cílem je vytvořit společné azylové předpisy.

Vynikající návrh Komise

Zpravodaj vítá návrh na přepracování směrnice Rady 2003/3/ES, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl v členských státech, a je odhodlán podporovat pojetí, které předložila Komise.

Nová směrnice napomůže harmonizaci a zlepšení norem pro přijímání žadatelů o azyl a omezí druhotný pohyb.

Zpravodaj považuje za zásadní následující body:

1. Oblast působnosti směrnice
– začlenění žadatelů o podpůrnou ochranu, jehož cílem je zajistit soulad s *acquis communautaire* (kvalifikační směrnicí, která zavádí pojem podpůrné ochrany paralelní s pojmem azylu, jak potvrzuje i rozsudek ve věci Elgafaji ze dne 17. února 2009).

– uplatňování směrnice ve všech azylových řízeních, ve všech zeměpisných oblastech a zařízeních pro přijímání žadatelů, včetně hranic a tranzitních zón.

2. Přístup na trh práce, který je prospěšný jak pro žadatele o azyl, tak pro členský stát: záměrem je poskytnout zjednodušený a harmonizovaný přístup na trh práce po uplynutí nejvýše šesti měsíců od předložení žádosti o mezinárodní ochranu.

Skutečný přístup k zaměstnání nesmí být správně omezován.

Přístup na trh práce je nejlepším způsobem, jak zajistit nezávislost a dobré životní podmínky osob, které musely opustit svou zemi z obavy před pronásledováním z důvodů rasy, vyznání, národnosti, politických názorů nebo příslušnosti k určité sociální skupině. Zamezuje sociálnímu vyloučení a vzniku chronické závislosti. Odměňovaná práce přispívá k tomu, že společnost, která žadatele přijímá, se lépe seznámí s podmínkami, v nichž se nacházejí a s jejich společenským přínosem. Příspěvek žadatelů o azyl je nezbytný k tomu, aby, jak říkal Cárdenas, v jejich zemích původu ustalo potlačování svobody.

Stanovení dalších podmínek, které musí žadatelé o azyl splnit, aby měli přístup na trh práce, například získání pracovního povolení, nesmí v žádném případě prodlužovat tuto šestiměsíční lhůtu.

3. Přístup k materiálním podmínkám přijetí s cílem zaručit životní úroveň přiměřenou zdravotnímu stavu žadatelů o azyl a zajistit jim životní prostředky: návrh ukládá členským státům povinnost přihlížet k úrovni sociální podpory, kterou poskytují vlastním státním příslušníkům.

4. Zadržení: Zpravodaj připomíná zásadu, podle které nikdo nesmí být zadržen pouze proto, že požádal o mezinárodní ochranu, a nutnost začlenit přesné procesní záruky pro případ dočasného zadržení.

Osoba pronásledovaná režimy, které potlačují svobodu, nemůže být v Evropě zadržována proto, že před tímto pronásledováním prchá. V žádném případě pak nesmí být uvězněna.

V souladu s evropskými a mezinárodními právními předpisy (Listinou základních práv EU, Evropskou úmluvou o lidských právech a Úmluvou OSN o zákazu mučení a jiného nelidského a ponižujícího zacházení a trestání, Úmluvou OSN o právech dítěte z roku 1989) zaručuje návrh Komise, že zadržení může být povoleno ve výjimečných případech, ale vždy v souladu se zásadou nezbytnosti a úměrnosti. Každý případ musí být posuzován odděleně.

Mohou se vyskytnout situace, kdy je ohrožena národní bezpečnost, je třeba ověřit údaje, nebo okolnosti určitého případu vyžadují mimořádné správní opatření, jakým je dočasné zadržení. Postupy stanovené v původním návrhu Komise omezují tyto situace na přijatelné minimum a přiměřené lhůty, přičemž musí být poskytnuty přesné záruky. Zaručuje se kontrola ze strany soudu a pravidelné přezkoumání.

5. Právní pomoc: Od prvního okamžiku musí mít žadatel možnost využít všech procesních záruk. Žadatelům musí být poskytnuta kvalitní právní pomoc, která jim usnadní pochopení jejich práv.

Kvalifikovaná pomoc by měla být zaručena ve lhůtě kratší, než je původních 72 hodin, jak uvedl Evropský soud pro lidská práva v často citovaném rozsudku ve věci Saadi versus Spojené království, podle něhož je lhůta překračující 48 hodin porušením čl. 5 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Úřad vysokého komisaře pro uprchlíky a další tzv. „nevládní“ sdružení, která působí v této oblasti, musí mít právo navštěvovat zařízení, kde se nacházejí dočasně zadržené osoby, jež nesmí být nikdy umístěny společně s běžnými vězni.

6. Zranitelné skupiny: Cílem návrhu je zajistit zvláštní potřeby zranitelných osob, jako jsou nezletilé osoby, osoby se zdravotním postižením, starší osoby, oběti obchodu s lidmi, oběti mučení, mrzačení pohlavních orgánů, nemocné osoby atd. tak, aby bylo možné identifikovat je jako takové na počátku azylového řízení, ale rovněž v kterémkoli okamžiku probíhajícího řízení, s cílem poskytnout jim přiměřenou péči.

Přiměřená připravená pomoc umožní urychlit řízení a zamezí zdvojování postupů.

Je důležité, aby při posuzování nejlepšího zájmu dítěte členské státy náležitě přihlížely zejména k následujícím faktorům:

a) možnostem opětovného spojení rodiny;
b) etnickým, náboženským, kulturním a jazykovým znakům nezletilé osoby;
c) možnosti, že může jít o oběť obchodování s lidmi;
d) názorům nezletilé osoby úměrně jejímu věku a zralosti.

7. Právo žadatelů být řádně informováni v jazyce, jemuž rozumějí: Zásadní podmínkou toho, aby se žadatelé o azyl mohli řádně seznámit se svými právy, je poskytování informací v jazyce, kterému rozumějí, tedy podle výkladu Evropského soudu pro lidská práva tak, že jim budou informace vysvětleny jednoduchým a nikoli odborným jazykem, aby mohli podat návrh na řízení před soudem.

Závěry

Zpravodaj vyjadřuje podporu základnímu cíli návrhu Komise, kterým je „zajistit (...) přísnější normy zacházení s žadateli o azyl související s podmínkami jejich přijímání, jež by žadatelům zajistily důstojnou životní úroveň v souladu s mezinárodním právem."

Je si vědom toho, že mnoho nedostatků, pokud jde o podmínky pro přijímání žadatelů o azyl, je důsledkem rozdílného výkladu a uplatňování v jednotlivých členských státech. Podporuje proto zvýšení kontrolních pravomocí Komise. Také výměna osvědčených postupů mezi členskými státy by měla přispět k většímu souladu při uplatňování norem pro přijímání. Parlament by měl prostřednictvím výboru LIBE vypracovat harmonogram návštěv v zadržovacích střediscích.

Všechny návrhy, jejichž cílem je omezit záruky předložené Komisí a obsažené v pozměňovacích návrzích zpravodaje, by měly být zamítnuty humánní většinou v Parlamentu, jehož úmyslem je zkvalitnit předložené znění.

Zpravodaj si je vědom skutečnosti, že posílení přednostního zacházení s žadateli o azyl vůči přistěhovalcům, kteří mají v úmyslu vstoupit na území EU, může vést k předkládání mnoha neopodstatněných žádostí. Je technicky obtížné stanovit správní sankce vůči osobám, které by vychytrale či nadměrně zneužívaly uvedený postup; nicméně žadatelé, kterým je poskytována řádná asistence a právní pomoc a kteří žádají o mezinárodní ochranu, aniž by byli vystaveni pronásledování, by měli převzít zodpovědnost za toto jednání, pocítit určitou újmu nebo negativní důsledek ve vztahu k úřadům EU. Ti, kdo poskytují žadatelům o azyl pomoc, si musí uvědomit, že mají předávat zásadu čestného postupu. Tato situace by rovněž nepřímo a účinně přispěla ke kvalitnějšímu vyřizování oprávněných žádostí o azyl. Nová právní doktrína rovněž potvrzuje tezi, kterou Komise přijala v tomto návrhu a podle které je vhodné zavést stejné řízení pro žadatele o azyl i pro žadatele o podpůrnou ochranu.